

รายการวิทยุฟันทอล์ค
เรื่อง คอฟันลึก กว่าจะรู้จักเสียแล้ว
ผู้เขียนบทความ ผศ.ทพญ.ดร. มยุรฉัตร พิพัฒภาสกร

คอฟันลึกคืออะไร ⚡ ⚡

การสึกบริเวณคอฟัน การสูญเสียผิวเคลือบฟันและเนื้อฟันบริเวณคอฟันที่ไม่ใช่โรคฟันผุ โดยไม่สัมพันธ์กับเชื้อแบคทีเรีย หรือคราบจุลินทรีย์ มักทำให้เกิดอาการเสียวฟัน ความลึกและความรุนแรงของการเสียวฟันจะแตกต่างกันออกไป ขึ้นกับหลายปัจจัยด้วยกัน สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดชีวิต พบได้บ่อยและมักสัมพันธ์ กับอายุที่เพิ่มมากขึ้น โดยพบว่า ในกลุ่มอายุที่มากขึ้นจะพบการเกิดฟันสึกที่บริเวณคอฟันได้มากกว่าในกลุ่มคนที่ยาุน้อย

โดยสภาวะคอฟันลึกนี้จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งในเรื่องของคุณภาพชีวิต การต้องหลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารบางอย่างที่ทำให้เกิดอาการเสียวฟันขณะที่รับประทานอาหารหรือดื่มน้ำ หรือแม้กระทั่งการแปรงฟัน หากเกิดในฟันหน้าก็จะส่งผลต่อความสวยงาม

สาเหตุของคอฟันลึก

สาเหตุหลักของการเกิดสภาวะคอฟันลึก มักเกิดได้จาก ทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกร่างกาย ปัจจัยภายใน ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งของฟัน ลักษณะการสบฟัน องค์ประกอบโครงสร้างของฟัน อัตราการหลั่งของน้ำลาย ความเป็นกรดเบสของน้ำลาย และองค์ประกอบของน้ำลาย โรคประจำตัวของผู้ป่วย เช่น โรคกรดไหลย้อน หรือมีการอาเจียนบ่อย ๆ พฤติกรรมการรับประทานอาหาร และเครื่องดื่ม ส่วนปัจจัยภายนอกยกตัวอย่างเช่น การสัมผัสกับกรดจากการประกอบอาชีพ หรือสิ่งแวดล้อม เช่น การว่ายน้ำในสระที่มีความเป็นกรดจากคลอรีนทำงานในโรงงานแบตเตอรี่ เป็นต้น

โดยที่พบสาเหตุที่เกิดคอฟันลึกโดยส่วนมากแล้ว คอฟันลึกเกิดจากปัจจัยเดียวหรือหลายปัจจัยรวมกันดังต่อไปนี้

- การแปรงฟันที่แรงจนเกินไป หรือแปรงขนแข็ง หรือแปรงผิดวิธี แม้กระทั่งความถี่ในการแปรงฟันก็อาจส่งผลต่อการสึกที่คอฟัน
- ลักษณะและแรงในการสบฟันที่ผิดปกติ
- การนอนกัดฟัน
- รับประทานอาหาร หรือ เครื่องดื่มรสเปรี้ยวที่มีความเป็นกรดสูงบ่อยๆ

การรักษาคอพั่นสีก

การรักษาที่ทันตแพทย์จะตรวจและซักประวัติ เพื่อค้นหาสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดคอพั่นสีก และทำการแนะนำให้คนไข้หลีกเลี่ยงปัจจัยนั้น ๆ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดโรค หรือหากมีโรคประจำตัวก็จะส่งปรึกษาแพทย์เพื่อการรักษา และการดูแลอย่างเหมาะสม โดยการรักษารอยโรคคอพั่นสีกนั้นขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของรอยโรคดังนี้

- รอยสีกขนาดเล็ก และตื้น ที่มีอาการเสียวฟัน รักษาอาการเสียวฟันโดยทาสารช่วยลดอาการเสียวฟันร่วมกับใช้ยาสีฟันที่ช่วยลดอาการเสียวฟัน
- รอยสีกที่มีขนาดใหญ่ และลึก รักษาด้วยการอุดปิดบริเวณรอยสีก ด้วยวัสดุอุดสีเหมือนฟัน
- รอยสีกทะลุโพรงประสาทฟัน ต้องรักษารากฟันแล้วบูรณะตามความเหมาะสม
- หากมีปัญหาการนอนกัดฟันร่วมด้วยอาจพิจารณาใส่เฝือกสบฟันในเวลากลางคืนร่วมด้วย

หลังให้การรักษาต้องมีการนัดคนไข้เพื่อติดตามอาการ ประเมินการพัฒนาของรอยโรคเก่า การเกิดรอยโรคใหม่ และเน้นย้ำ เรื่องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและหลีกเลี่ยงปัจจัยที่เป็นสาเหตุที่จะนำไปสู่การเกิดโรคซ้ำหรือพัฒนาให้เกิดความรุนแรงขึ้น